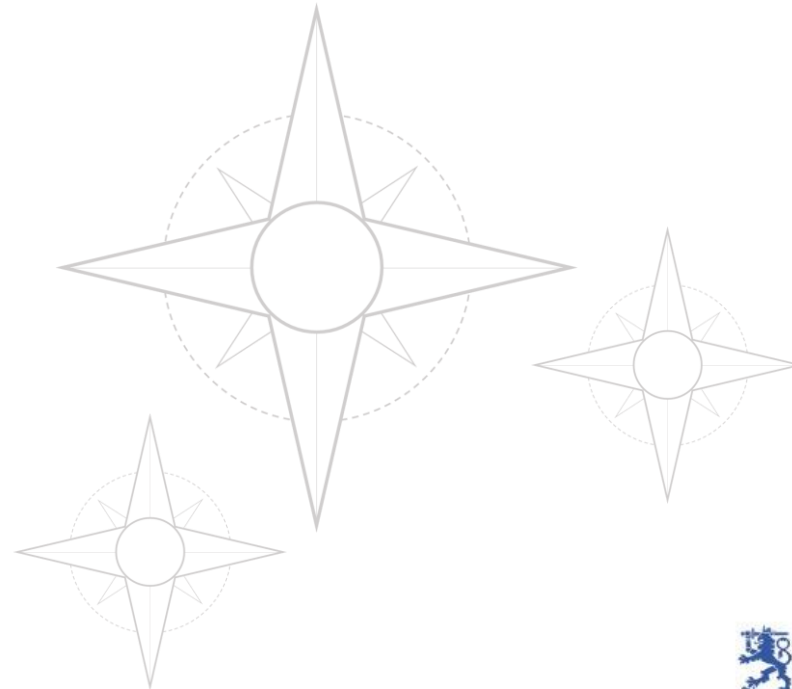

Monialainen yhteistyö koululäsnäolon vahvistamisessa

#KOULUSSA –läsnäolomalli

Teea Laiho

Koordinoitu monialainen yhteistyö

Puheeksi
ottaminen ja
konsultaatio

Monialaiset
palaverit ja
dokumentointi

Monialaiset
interventiot

Puheeksi ottaminen ja konsultaatio

Monialainen yhteisöllinen opiskeluhoolto

- myönteisen kouluun kiinnittymisen tukeminen
- oppilaiden ja huoltajien osallisuus
- myönteiset kohtaamiset

Kaikkien toimijoiden jaettu ymmärrys koululäsnäolon merkityksellisyydestä ja sitä vahvistavista toimintatavoista

- monialainen yhteistyö osana oman työn toteuttamista

Lapsen kokonaistilanteen kartoittaminen ja poissaolojen syiden selvittäminen

- Termistö, yhteinen kieli
- Oppilaan ja vanhempien toimijuuden vahvistaminen ja asiantuntijuuden arvostaminen
- Osallisuus keskiössä

- Hyvinvointia edistävät suunnitelmat
- palveluohjautumisen prosessit
- opettajan aktiivinen rooli
- eriyttävän pedagogiikan ratkaisut koululäsnäolon vahvistamisessa

Monialaiset palaverit, jaettu ymmärrys lapsen kouluun kiinnittymisen tukemiseksi

Selkeät rakenteet:

Lapsen kokonaistilanteen kartoitus onnistuu parhaiten, kun eri toimialojen ammattilaiset yhdistävät tietonsa ja osaamisensa heti huolen herättyä.

Varhainen puuttuminen ja palaverin valmistelu:

Tuki oppilaan ja huoltajan palaveriin valmistautumiseen.
Kokonaisvaltaisen tilannekuvan tiivistetyt kirjaukset muistioon palaveria varten.
Lupa-asiat kuntoon.

Palaverissa:

Oppilaan koulunkäytikyvyn kokonaisvaltainen kartoittaminen, poissaolojen syiden selvittäminen ja tavoitteiden asettaminen läsnäolon vahvistamiseksi, interventiot.
Monitoimijuuden ja aidon dialogin vahvistaminen sekä asiantuntijuuden arvostaminen.
Ammattilaiset oppilaan, perheen ja toistensa tukena.
Vastuuhenkilö/koordinaattori oppilaan asioissa.

- oikea-aikaisuus
- selkeät toimintamallit ja dokumentointi
- prosessiin sitoutuminen
- seuranta ja viestintä

Monialainen vahva tuki

Suunnitelma ja tavoitteiden
asettaminen läsnäolon
tukemiseksi.

Prosessien yhteen sitominen ja
palveluiden vieminen oppilaan ja
perheen lähelle, kohdennetut
interventiot

Kohti koulua altistaminen,
asteittain saavutettavat tavoitteet,
koulunkäyntikyvyn ja oppimisen
tukeminen sekä joustavat
opetusjärjestelyt

Suunnitelmallisella yhteistyöllä kohti koulua

Läsnäolon vahvistaminen monialaisena yhteistyönä

Oppilaan läsnäoloa koulussa seurataan **systemaattisesti ja jatkuvasti**.

Yhteisöllisen monialaisen oppilashuollon keinoin lisätään oppilaiden ja huoltajien osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja positiivista kouluilmapiiriä.

Sujuvan kodin ja koulun yhteistyön keinoin:

- pyritään edistämään oppilaan kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistetaan oppilaan sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa.
- vahvistetaan huoltajien osallisuutta ja roolia oppilaan myönteisessä kouluun kiinnittymisessä

Palaverikäytännöt

Varhainen yhteistyö ja palaverin kokoaminen:

- Luokanopettaja/-valvoja keskustelee tilanteesta oppilaan ja huoltajan kanssa
- Oppilashuoltopalvelujen (kuraattorit, terveydenhoitajat ja koulupsykologit) konsultointi ja tarvittaessa ulkopuolisten tahojen konsultaatio matalalla kynnyksellä.
- Osallisten tuki palaveriin valmistautumiseen

Oppilaan tilannekuvan kokoaminen

- Luokanopettaja / -valvoja kutsuu koolle yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän (MAR) oppilaan kokonaistilanteen ja tuen tarpeen kartoittamiseksi ja järjestämiseksi.

Palaverikäytännöt - jatkuu

- Palaverissa sovitaan vastuhenkilö/koordinaattori, jatkotoimenpiteet ja seuranta
- Palaverissa asetettavat lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet tulee asettaa sellaisiksi, että ne tukevat oppilaan onnistumista ja minäpystyvyyttä sekä tukevat tilanteen seuranta ja arviointia.
- Palaverissa sovittujen asioiden viestiminen oppilasta opettaville opettajille on tärkeää (koulun sisäinen viestintä salassapitovelvollisuuden säädöksiä noudattaen)
- Palaverissa sovittuja tavoitteita ja oppilaan tilannetta seurataan systemaattisesti ja tarvittaessa jokainen toimija on velvollinen kutsumaan koolle tarvittavat yhteistyötahot.
- Seurantapalaverissa** tavoitteet ja tukitotoimet päivitetään vastaamaan tarvetta.

Oppilas- ja perheystävällisen palaverin elementtejä

- Oppilaalla on mukana omat tärkeät henkilöt
- Oppilaan kannalta vain keskeiset ihmiset ovat palaverissa mukana. Luottamusta rakennetaan eikä ratkaisua tarvitse löytyä heti.
- Oppilaalta kysytään, häntä kuunnellaan ja uskotaan eikä vähätellä. Aikaa ja tilaa on riittävästi kuulluksi tulemiselle.
- Aikuiset ovat ennalta perehtyneet oppilaan asiaan ja kokonaistilanteeseen.
- Oppilas ja huoltaja on valmisteltu palaveriin. Oppilaan kohtaaminen ja keskustelu lapsen tarpeita kuunnellen rakentaa luottamusta ja tuo oppilaalle turvallisen olo siitä, mistä palaverissa tullaan keskustelemaan.
- Huoltajalle lähetetään viesti etukäteen palaverin käytänteistä ja sisällöistä, syyllisiä ei etsitä. Korostetaan yhteisten ratkaisujen etsimistä ja kerrotaan, mitä asioita palaverissa käsitellään.
- Oppilas nähdään aidosti osallisena, huomioidaan koko järjestelmän mahdollisuudet tukea tilanteessa.

LÄHDE: Nuorten foorumi

Yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän muistilista

- Ryhmän kokoaa se, jolla huoli herää. Oppilaan lo/lv on informoitava asiasta.
- Ryhmä koostuu eri alojen ammattilaisista, riippuen tilanteesta. Mukana koulusta aina luokanopettaja tai -ohjaaja sekä oppilashuollon jäsen.
- Sovitaan vastuhenkilö, joka huolehtii tapaamisten kirjaamisesta, koollekutsumisesta sekä sisällöistä
- Jokaiselle tapaamiselle sovitaan etukäteen aihe sekä tavoite.
- Ensimmäisellä kerralla sovitaan myös tulevat tapaamiset ja opetuksen järjestämisen kannalta olennainen tiedon siirto.
- Suostumus perustamiseen **oppilaalta** sekä huoltajilta, koska ryhmän jäsenillä on oikeus ilmaista salassa pidettäviä tietoja.

LÄHDE: Marke Hietanen-Peltola, ylilääkäri THL